

HANS MARIUS JACOBSEN

19. septbr. andaðist H. M. Jacobsen, kennari, 75 ára gamalur. So við og við fara teir — teir sum settu dām á Havnina. Ætt fylgir ætt, vit líkjast í mongum fedrunum, tó eru tað altíð einstakir sum skara fram úr. Ein av teimum var H. M. Jacobsen.

Hann var nakað fyrri seg. Fáur her á landi hevur ta mentan, hann hevði, so brennandi fyrri tí sum var vakurt og stórt, og fáur er so vandin.

Nakað ið lá honum fremst í huga var sjónleikur. Hann hevði haft høvi til at sæð stórar sjónleikarar á leikpalli, hevði lisið ógvuliga nógv og var sjálvur sjónleikari, ein tann fremsti, vit hava átt her á landi, og væl kundi tað verið, at hevði hann livað í einum størri landi, hann tá kundi vunnið sær eitt navn sum sjónleikari, men her í okkara smáu víðurskiftum komu gávur hansara í hesum færi ikki til sín fulla rætt, sjálvt um tey ið hava ans fyrri sjónleiki vilja minnst hansara andsborna kynstri á leikpalli okkara.

Eldhugaður var hann til tað seinasta. Tað er neyvan ein mánaði síðan hann vitjaði meg og gleddi seg til enn einaferð aftur at koma á leikpallin í Sjónleikarhúsinum við eini komediu av Holberg.

H. M. Jacobsen var ein elskari av bókmentum og bókum. Tað er neyvan nakar her á landi sum eigur sterri og vírdismiklari savn av bókum enn hann átti. Á hansara bókahyllum fann ein tær størstu og bestu í veraldarskaldskapi og hann livdi saman við sínum bókum og tí anda sum var í teimum, men av tí at hann visti so nógv og var so vandin og so sannleikskærur sum hann var, var hann ofta misfataður av fjeldini og var tí í mongum millum manna ein einsamallur maður, ein fremmandur í sínum egna landi, men so hevði hann bøkurnar at leita til, tær vóru vinir hansara, saman við hesum vinum sínum livdi hann sínar bestu og ríkastu latur.

Hans Marius Jacobsen er farið afturum og hesu ferð fer tjáldið ikki frá aftur. Vit eru ein høgt mentaðan mann fátækari í okkara litla samfundi.

H. M. Jacobsen var heiðurslimur í Havnar sjónleikarfelag.

Hans A. Djurhuus.

Færøernes Fortsættelsessygekasse.

Leygarkvældið 30. september kl. 8 verða limir av Færøernes Fortsættelsessygekasse í Tórshavn og Havnar úttanbýggjasókn, bodnir til fundar í losjuni í Havn til val av 3 umboðsmönnum fyrri kassan.

FORMAÐURIN

Á TINGI

Brot úr svartalu P. M. Dam's móti Thorstein Petersen's álopi undir viðgerðini av endurnýggjan av okkara skipaflota:

..... Merkilig, at tann háttvirdi lögtingsformaður hættir sær at leika so ivin í hesum máli. Eg hevði væntað, at hann fór at royna at smoyggja málið í nevnd, so ringa samvitsku má hann og hansara flokkur hava í skipasurninginum. Er tað nakar, ið ikki tolir kanningarljósið yvir sær, so er tað stóðan hjá fólkaflókkinum til skipasurningin.

Tann háttvirdi lögtingsformaður hevur lopið á. Hann má nú taka stormin, ið vil koma at knesa hansara skútu, so hon fer til grundar. Lat meg í hesi syftu taka fram fólkaflókksins greffligasta syndir.

Hin fyrsta:

Longu við kriggs byrjan reistu javnaðarmenn í vørunevndini krav, ið um, at lögtingið skuldi taka sær av innflutninginum av víði og øðrum byggitilfari.

Men tá vóru fólkaflókksins umboðsmenn idnastir ímóti. Jóanes Patursson helt, at vit nú høvdu so góðar privatar grossistar, at teir greiddu henda spurning nógv betri enn tað almenna.

Teir vóðu so spurdir og svaraðu, at teir bæði kundu og vildu greiða innflutningina av tí neyðturviliga byggitilfarinum.

Kann vera, at kriggsvarsanir hava verið so stórir, at innflytingin hevur verið ómøgulig.

Men fólkaflókkurin, sum so stutt av fyrstan tíð hevur verið ímóti, at hitt almenna skuldi taka sær av byggitilfarsspurninginum, skal vera tann seinasti til at rópa Harrans ólukkur yvir hitt almenna, tí tað ikki hevur greitt byggitilfarsspurningin.

Hin næsta:

Tá ið skipaprisirnir knappliga vuku upp í óvanligar hæddir, og menn vildu sleppa at selja trolarar og stórar skonnartir bardust fólkaflókksmenn sum úlvar á skóg fyrri at Føroyingar, »ið høvdu vágað at sett pening í skip« skuldu sleppa at selja skipini og vinna pening.

Tí betur vann javnaðarmannapopskotið um at nokta monnum at selja arbeiðsamboðini, skipini, frá okkara fiskimonnum. Og harvið bjargaðu javnaðarmenn milliónum av peningi fyrri okkara land. Menn, sum nú breggjast sær av sínum rikidemi, hava so stutt javnaðarmönnum og ongum øðrum at takka fyrri hvørt oyra av teirra rikidemi.

Hin tridja:

Tá ið javnaðarmenn ifjor settu uppskot um, at tingið við lög skuldi veita sær rætt til at læntann pening, ið var til avlops í

Føroyum, og at tað við hesum peningi í hondini skuldi átaka sær at byggja tey skip, ið okkum tørvandi, byggja tey til fiskimonningar at keypa ella útarbeida — tá var fólkaflókkurin harðastur í móti. Eingin uttan A. Samuelsen vildi taka undir við javnaðarmönnum í hesum megnaruppskoti.

Hin fjóðra:

Tá ið tað stóð á at fáa pening til tey svensku skipini, og hitt bretska stýrið hevði sagt, at tað ikki kundi taka stóðu til valuta-spurningin fyrr enn lögtingið (landsnevndin) hevði minkað um sitt stóra skipabyggjiprogram, tóku Thorstein Petersen og Poul Petersen sum umboðsmenn fyrri fólkaflókkinn ta fyrri tey svensku skipini so drepani stóðu, at teir vildu yvirhøvar einki byggiprogram gera, fyrr enn teir sluppu til Bretlands at samráðast við Bretar og fáa greiðu á, hvussu nógv skip ið kundu verða bygd í Føroyum, Bretlandi og Svøríki, hóast teir vistu, at Bretar (troðkaðir av fólkaflókksmonnum) høvdu sagt nei til lögtingið at sleppa niður til Bretlands í hesum tíðum.

Hin fimta:

Tá ið tað frættist at Danir vildu fara undir at byggja 10 skip til Føroyingar at læna ella yvirtaka, leyp tann háttvirdi lögtingsformaður Thorstein Petersen sum illur vargur á Danir fyrri hetta tiltak, samanberid »Dagblaðið«.

Og ein kundi verðið við at rokna syndir upp. Men hetta er nóg mikið at lýsa hvarjum Føroyingi, hvarjum fiskimanni, hvussu ræðulig, hvussu drepani fólkaflókksins stóða hevur verið fyrri endurnýggjan av okkara skipaflota.

Hvi hevur hann tikið hesa stóðu?

Er tað fyrri, at bara teir, ið hava fingið hundradtúsundini, ja milliónurnar, skulu hava einkarrætt til at fáa skip og harvið framvegis fáa handa- og hálsrætt yvir okkara fiskimonnum?

Er tað fyrri, at fiskimaðurin skal verða so treytbundin av peningamonnum, at teir fyrri at fáa tjans næstan megu svørja seg ikki at eiga minsta skyldskapin við socialismu, ko-operasjón, arbeiðarapolitikk?.....

Hendingar frá heimsbardaganum

Hósdagin helt Churchill í parlamentinum stóra og týðungarmikla ræðu, og greiddi hann frá teim síðstu samráðingum, hann hevði havt við Roosevelt, og frá kriggsstøðuni í síni heild. — M. a. segði hann, at fleiri av teim høgstu herleidarum hildu fyrri vist, at bardagin í Europa fór at enda í hesum árinum, og nógv talaði fyrri hesum; men legði hann afturat: »Vit mugu taka tung tøk enn og

Skipari Símun Vilhelm

Ein grein til 60 ára føðingardag harra skipara Vilhelm er av misgávum ikki komin í blaðið.

Hetta eru vit sjálvandi harmir um, men nú er einans at siga, at harra Vilhelm, ið nú í 14 ár hevur verið skipari á »Smirlie«, er duguligur, álitandi og væl umtóktur skipari, sum vit, eins og øll, ið kenna hann, meta høgt og vóna, at hann enn í mong ár kann halda áfram í starvi sínum.

ikki ótolnast, um nakrir mánaðir av næsta ári ganga, tí sigurin er okkara. — Týskurin hevur síðan 6. juni í ár bert á vesturfrontinum mist um eina milljón av hermönnum, meðan tapini hjá teim sameindu ikki komu til 200.000 manns, segði hann. Eisini kunngjordi Churchill, at ein vóru um 3 milljónur sameindir hermenn í Frankariki, og at nógvir komu skjótt afturat, og tá ið hitt síðsta stórlópið kemur verður ikki stóðgað fyrr enn í Berlin.

Holland.

Ógvuliga hart strid hevur staðið við Arnheim í Hollandi, men nú hava teir sameindu tikið hermenninartur burtur hadani, tí stóðan kundi ikki haldast longur. Tað vóru hermenn, ið sleptir vóru niður frá flogferum. — Í øðrum stóðum í Hollandi ganga teir stóðgað fram, m. a. er teir komnar til Maas ánnu tætt við týska markið á einum 15 fjórðingar breidum fronti.

Frankariki.

Calais er nú so at siga frígjórður. Amerikanarar eru í hordum bardaga við Belfort; annars gera teir seg til stórlópið móti Sigfriedlinjun.

Italia.

Gotiska linjan er nú øll brotin fyrri cystan, og teir sameindu eru komnar norður til Po flótuna og farnir um hina í søguni gitnu ánnu Rubicon.

Russland.

Russarar hava nú tikið alt Estland og meginpartin av Letlandi. Riga væntast at falla fyrsta dagin.

Finnland.

Í hordum stríði hava Finnar tikið Suomussalmi og reka nú Týskin norður eftir.

Bumbingin.

Teir sameindu hava so at siga 2000 stór bumbuflogfer yvir Týsklandi í hvarjum samdøguri, serliga býir í Vesturtýsklandi (Frankfurt, Kassel, Magdeburg, Düsseldorf og Roekum) fáa av at vita.

TIL SÖLU

er eitt stórt 6-mannafar við 6 h.k. maskinu, bátur og maskina er í besta standi.

Prentsmiðjan visur á.